خراسان جنوبی
روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی خراسان جنوبی

سرمایه گذاری؛ روسیاه در قطب زغالسنگ کشور

فرخ نژاد– شروع فعالیت های اکتشافی در منطقه طبس به سال ۱۳۵۶ برمی گردد که حاصل این عملیات، کشف ذخایر عظیم زغالسنگ به وسعت ۳۰ هزار کیلومتر مربع در این منطقه بود.
ذخایر زغالسنگ کک شو و حرارتی شناسایی شده در این حوزه در حدود ۲/۷۵ میلیارد تن برآورد شده است که مهمترین ناحیه در این محدوده از نظر کمی و کیفی زغالسنگ کک شو، منطقه پروده در ۷۵ کیلومتری جنوب غربی طبس است.
طرح تجهیز معادن زغالسنگ طبس با هدف خودکفایی کشور در تأمین کنسانتره زغالسنگ کک شو از سال ۱۳۷۰ در مرحله اجرایی قرار گرفت و مطالعات اولیه و بررسی های فنی و اقتصادی طرح انجام شد طوری که ظرفیت تولیدی سالانه به میزان ۲/۲۵ میلیون تن زغالسنگ استخراجی از سه معدن (معدن شماره یک و معدن مرکزی فازیک و معدن پروده ۴ فاز دو) طراحی شد.
عملیات اجرایی فازیک از سال ۱۳۸۲ آغاز شد و در نهایت با اتمام این مرحله، شرکت زغال سنگ پروده طبس از سال ۱۳۸۶ به عنوان اولین بهره بردار معادن تمام مکانیزه زغال سنگ کشور، استخراج ذخایر فاز یک در معادن شماره یک و مرکزی منطقه پروده را آغاز و همزمان با استحصال زغال سنگ خام، فرآوری محصول در بزرگترین کارخانه زغالشویی کشور که در مجاورت معدن یک و به عنوان بخشی از عملیات فازیک احداث شده بود را نیز شروع کرد.
در سال های شروع فعالیت این معادن و با همه توانمندی ها باز هم چالش هایی چون تامین زیرساخت ها ، تاخیر در دریافت مطالبات ، ایجاد صنایع پایین دست و ... پیش روی این حوزه قرار گرفته است . این که با این شرایط کار چگونه پیش می رود و چه اقداماتی برای از پیش رو برداشتن موانع انجام شده را با مدیرعامل شرکت زغالسنگ پروده مطرح کردیم .
آن طور که مهندس «کریتی» می گوید : صنعت زغالسنگ صنعتی نوپاست و سرمایه گذاری لازم در حوزه مکانیزه این معادن انجام نشده و نیازمند سرمایه گذاری است، پرداخت نشدن مطالبات از سوی کارخانه های فولاد سازی هم این صنعت را با چالش پرداخت نشدن مطالبات معادن و مالیات درگیر کرده و آن طور که باید و شاید زیرساخت ها برای سرمایه گذاران این حوزه در قطب زغالسنگ کشور فراهم نیست و همین فراهم نبودن زیرساخت ها سبب شده تا استفاده از قابلیت های این فرآورده معدنی در ابتدای راه قرار داشته باشد هر چند با کارخانه های در حال احداث چرخه تولید زغالسنگ طبس در حال تکمیل شدن است.
صنعت زغالسنگ این شهرستان به ویژه در بخش تمام مکانیزه، صنعتی نوپا در کشور است که سرمایه گذاری زیادی برای ایجاد آن انجام شده است.
با این حال، استفاده از مزایای این صنعت با توجه به پتانسیل بالای معدن کاری مکانیزه برای افزایش تولید و کمک مؤثر به صنعت فولاد کشور، به مؤلفه های مختلفی وابسته است که تأمین نقدینگی برای برطرف کردن نیازهای پشتیبانی و خرید اقلام و قطعات، یکی از مهمترین آنهاست.
این در شرایطی است که موضوع عدم برگشت کافی و به موقع نقدینگی از طرف خریداران محصول، چالش های متعددی را در زمینه تأمین نیازهای حفاری و استخراج معدن به وجود آورده است.
مهندس «کریتی» ادامه داد: معادن مکانیزه با توجه به سرعت و ظرفیت استخراج، نیازمند پوشش تدارکاتی ویژه است تا ضمن حفظ و افزایش نرخ پیشروی و استخراج، از بروز مشکلات فنی و تکتونیکی ناشی از توقف کار که می تواند فشار زیادی را به معدن وارد کرده و حتی موجب ریزش و انسداد مسیر شود، جلوگیری به عمل آید. بدیهی است که حفظ این پوشش تدارکاتی و پشتیبانی، مستلزم تأمین مستمر و کافی منابع مالی است که باید از محل برگشت نقدینگی حاصل از فروش محصول تأمین شود.

• نیازمند سرمایه گذاری

نکته دیگری که او به آن اشاره می کند این است که گسترش حوزه استخراج مکانیزه و فرآوری محصول، منوط به سرمایه گذاری کافی در این بخش است که در این زمینه نیز ضروری است ضمن ایجاد بستر لازم، مشوق های مؤثری نیز برای ترغیب سرمایه گذاران به این بخش ارائه شود.
این موضوع را هم متذکر می شود که شرکت زغال سنگ پروده طبس موفق شده در محدوده معدن شماره یک، تمام مراحل توسعه را عملیاتی کرده و استخراج ذخایر را به پیمانکاران واجد شرایط واگذار کند. ضمن اینکه این شرکت آمادگی دارد به منظور توسعه هرچه بیشتر صنعت زغال منطقه، زیرساخت های تحت اختیار را در قبال دریافت بلوک های معدنی قابل کار، واگذار و با استفاده از توان فنی و مهندسی و پشتوانه بزرگ نیروی انسانی ماهر و ماشین آلات پیشرفته، تحولی در تولید زغال سنگ ایجاد کند.

• طلب حوزه زغالسنگ از صنایع فولادسازی به چه میزان است؟

مدیرعامل معدن زغالسنگ پروده در پاسخ به این سوال می گوید: هرچند مطالبات ناشی از فروش کنسانتره زغالسنگ به صنایع کک و فولاد کشور رقم قابل توجهی است اما با این حال مشکل اصلی همانگونه که اشاره شد، روند کند و مقطعی پرداخت این مطالبات است که باعث شده گردش نقدینگی در حوزه زغالسنگ با چالش مواجه شود و شرکت های زغالی که درآمد آنها فقط متکی به فروش محصول است را در بحث پرداخت بدهی به شرکت های تأمین کننده کالا و خدمات و به ویژه پرداخت مالیات برارزش افزوده، با مشکلات جدی مواجه کند.
بنابراین تأثیرات منفی موضوع عدم برگشت کافی و به موقع نقدینگی در درجه اول متوجه شرکت های زغالی و در درجه بعدی تأثیرگذار بر عملکرد شرکت هایی است که در زنجیره پشتیبانی و تأمین تجهیزات و خدمات موردنیاز معادن فعالیت دارند.

• پرداخت نشدن مطالبات و مالیات

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر این که ندادن طلب صنعت فولاد سازی چه تاثیری بر توسعه معادن و اشتغال زایی داشته است؟ این طور توضیح می دهد: همانگونه که اشاره شد، وصول نشدن مطالبات باعث بروز مشکلات جدی در تأمین نقدینگی شرکت برای پرداخت مطالبات و مالیات شده است.
این شرایط هم بر عملکرد و راندمان تولید تاثیر منفی گذاشته و هم اینکه اجرای برنامه های توسعه معدن را کند و یا متوقف می کند.
آثار منفی این شرایط بر رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال پایدار به ویژه در مناطقی مانند شهرستان طبس به خوبی مشهود است چرا که معدنکاری زغالسنگ یکی از مهمترین و تأثیرگذارترین فعالیت های چرخه صنعتی و اقتصادی منطقه است و بخش زیادی از نیروی کار را به خود اختصاص داده است.
او ادامه داد: در صورت ایجاد بستر و شرایط لازم و تأمین اعتبار موردنیاز برای اجرای طرح های توسعه در منطقه معدنی پروده طبس، امکان ایجاد ظرفیت بالای اشتغال مطمئن فراهم شده و علاوه بر این، نیاز کارخانه های در حال فعالیت و در دست احداث کک سازی کشور به کنسانتره زغال سنگ مرتفع و تأثیری چشمگیر بر رونق صنایع کک و فولاد ایجاد شده و از خروج منابع ارزی از کشور نیز جلوگیری خواهد شد.

• زیرساخت ها فراهم نیست

آیا زیرساخت های لازم برای حوزه زغالسنگ در قطب آن فراهم است و برای تامین آن چه اقداماتی انجام شده است؟ در پاسخ به این پرسش هم می گوید: در واقع باید گفت خیر. زیرساخت های موجود، قدیمی و گاهی فرسوده بوده و با توجه به برنامه های پیش بینی شده و به منظور ایجاد شرایط لازم برای توسعه منطقه ضروری است در بحث زیرساخت سرمایه گذاری های کلانی انجام شود.
به عنوان مثال، خط انتقال برق به منطقه معدنی پروده باید به روز شده و از دکل های فلزی دو مداره برای نوسازی آن استفاده شود.
هرچند تعمیرات این خط در دست اقدام است ولی از پیشرفت مناسبی برخوردار نیست.
خط انتقال آب به منطقه ، قدیمی و فرسوده بوده و ترمیم و نوسازی آن اجتناب ناپذیر است تا روند تأمین آب موردنیاز معادن و کارخانه های زغالشویی منطقه، مطمئن و پایدار باشد.
جاده اختصاصی دسترسی به منطقه پروده به طول حدود ۵۰ کیلومتر وضعیت مطلوبی ندارد و ضروری است با توجه به افزایش روزافزون میزان حمل بار و تردد افراد، این مسیر ترمیم اساسی شده و ضمن نصب علائم کافی، سرویس و نگهداری ادواری آن به صورت سالیانه صورت پذیرد.
بعلاوه منطقه معدنی پروده دارای یک آنتن فرعی از راه آهن طبس-بافق است که برای حمل ریلی زغالسنگ مورد استفاده قرار می گیرد.
با توجه به وجود این مسیر و میزان تردد افراد به منطقه و به ویژه پیش بینی افزایش این تردد ها در صورت اجرای طرح های توسعه منطقه، ضروری است راهکارهای لازم به منظور آماده سازی این آنتن برای تردد قطارهای مسافری (ریل باس) نیز عملیاتی شود تا ظرفیت بالا و مطمئنی برای انتقال نیروی کار به منطقه پروده و بالعکس ایجاد شود.

• چقدر توانسته ایم از قابلیت های معادن زغالسنگ استفاده لازم را ببریم؟

مدیرعامل شرکت زغالسنگ پروده پاسخی که برای این سوال دارد این است که محدوده پروده یک شامل معادن شماره یک و مرکزی که در اختیار شرکت زغال سنگ پروده طبس است خوشبختانه با استفاده از ظرفیت های فنی و انسانی موجود با ظرفیت کامل استخراج در حال فعالیت است.
با این حال کمبود نقدینگی ناشی از عدم برگشت مطالبات فروش باعث شده تا خرید تجهیزات و ماشین آلات موردنیاز معدن از جمله سری دوم تجهیزات تمام مکانیزه استخراج لانگوال، عملیاتی نشود.
این در حالی است که در صورت خریداری و راه اندازی این تجهیزات، ظرفیت استخراج معدن افزایش چشمگیری یافته و توقف بین کارگاه های استخراج لانگوال که ناشی از تعمیر و ترمیم تجهیزات است، به حداقل ممکن کاهش می یابد.

• استفاده از قابلیت ها در ابتدای راه

بنابراین با توجه به نوپا بودن موضوع استخراج مکانیزه و وجود ذخایر عظیم زغالی در طبس که بیش از ۷۶ درصد زغال کشور را در اختیار دارد، می توان گفت استفاده از قابلیت های معادن پروده هنوز در ابتدای راه است و در صورت سرمایه گذاری کافی و اجرای برنامه های توسعه، جهش قابل ملاحظه ای در وضعیت معدنی، صنعتی و اقتصادی منطقه و کشور ایجاد خواهد شد.
مهندس «کریتی» در پاسخ به این سوال که چند درصد از توانمندی های معادن زغالسنگ به کار گرفته شده است؟ می گوید: هدف شرکت زغال سنگ پروده طبس استفاده صددرصدی از توان معادن تحت اختیار بوده است. با این حال، همانگونه که عنوان شد دستیابی به ظرفیت ایده آل به خاطر خرید تجهیزات و ماشین آلات مورنیاز معدن و به ویژه سری دوم تجهیزات تمام مکانیزه لانگوال، تا کنون محقق نشده است. به همین سبب بخش عظیمی از پتانسیل های معادن زغالی طبس همچنان بالقوه است و بهره گیری کامل از این ظرفیت و توانمندی، نیازمند توجه ویژه و سرمایه گذاری کلان بخش های دولتی و خصوصی و ارائه تسهیلات لازم برای تأمین کالا و خدمات خواهد بود.

• خام فروشی نداریم

با توجه به فراهم بودن قابلیت های معدنی زغالسنگ چقدر لازم و ضروری است که صنایع فولاد در این قطب ایجاد تا از خام فروشی آن جلوگیری شود؟
در شرایط فعلی خام فروشی به مفهوم متداول عام در منطقه وجود ندارد. زغال سنگ کک شوی استخراج شده توسط شرکت زغال سنگ پروده طبس و دیگر معادن منطقه، در کارخانه های زغالشویی جوار معادن فرآوری و به کنسانتره زغال سنگ کک شو تبدیل می شود طوری که اکنون هر سال در کشور حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن کنسانتره زغال سنگ تولید می شود که از این میزان حدود ۶۵۰ هزار تن در کارخانه های فرآوری منطقه پروده تولید می شود که سهم کارخانه زغالشویی این شرکت به عنوان بزرگترین کارخانه زغالشویی کشور تولید ۵۰۰ هزار تن از این محصول در سال ۱۳۹۵ است.
مدیرعامل شرکت زغالسنگ پروده این موضوع را هم یادآور می شود که ظرفیت های موجود کک سازی های کشور در حال حاضر سالیانه نیازمند بیش از ۴ میلیون تن کنسانتره زغال سنگ کک شو است و با این شرایط، خام فروشی نه تنها مفهومی ندارد، بلکه میزان تولید زغال سنگ خام و کنسانتره باید افزایش یابد تا جوابگوی نیاز کشور باشد.

• چرخه تولید در حال تکمیل شدن

بعلاوه کنسانتره زغال سنگ کک شو به کارخانه های کک سازی ارسال می شود و برای تولید فولاد به روش کوره بلند مورد استفاده قرار می گیرد. همچنین با توجه به اینکه کارخانه کک سازی طبس نیز توسط بخش خصوصی در مجاورت منطقه پروده در آستانه راه اندازی است، چرخه تولید زغال سنگ خام تا کک در طبس تکمیل خواهد شد.
«کریتی» ادامه می دهد: با این حال، با توجه به حجم ذخایر و ارزش افزوده بالای محصولات جانبی، در صورت انجام مطالعات کافی و سرمایه گذاری لازم، می توان با احداث صنایع تبدیلی و پایین دستی، استحصال محصولات جانبی را نیز در منطقه در دستور کار قرار داد تا به این ترتیب بیشترین بازدهی مالی از تولید زغال سنگ منطقه حاصل شود.
او در پایان به این موضوع هم اشاره می کند که شرکت زغالسنگ پروده طبس که در واقع عصاره چهل سال فعالیت مدیریتی و اجرایی شرکت ملی فولاد ایران (نیسکو)، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران (ایمپاسکو) است ، در سال ۱۳۸۶ برای بهره برداری از اولین و تنها معدن تمام مکانیزه استخراج زیرزمینی زغالسنگ کشور، فعالیت خود را به منظور خودکفایی کشور در تأمین کنسانتره زغالسنگ کک شو، در محدوده پروده یک از منطقه معدنی پروده با هدف استخراج سالیانه ۱/۵ میلیون تن زغالسنگ خام به روش جبهه کار طولانی و تولید ۷۵۰ هزار تن کنسانتره در بزرگترین کارخانه زغالشویی کشور که در جوار معدن احداث شده، آغاز کرد. این شرکت توانسته است در حدود ۹ سال فعالیت خود، علاوه بر اشتغالزایی مستقیم برای حدود هزار و ۵۰۰ نفر به صورت امانی و پیمانی، ۵ کارگاه لانگوال را با موفقیت استخراج و حدود ۳۰ کیلومتر تونل و مسیرهای زیرزمینی را احداث کند.
مدیرعامل شرکت زغالسنگ پروده به این مطلب هم اشاره می کند که با وجود مشکلات مختلف ناشی از کمبود نقدینگی و تحریم های اعمالی، این شرکت با سرلوحه قرار دادن منویات مقام معظم رهبری و راهبردهای دولت ، هر ساله با تمام توان و با تکیه بر تخصص و توانمندی نیروهای بومی، برای تحقق اهداف و پیشبرد برنامه ها تلاش کرده و توانسته است در سال های ۹۴،۹۳ و ۹۵ به عنوان بزرگترین تولیدکننده زغالسنگ خام و کنسانتره کشور در این عرصه فعالیت کند.

از میان خبرها

استاندار خبر داد

احتمال افزایش اعتبار ردیف ویژه خراسان جنوبی

فرخ نژاد– کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی تصمیم بر افزایش اعتبار ردیف بودجه ویژه خراسان جنوبی دارد.
استاندار خراسان جنوبی در گفتگو با خبرنگار ما در مورد وضعیت بودجه استان این گونه توضیح داد: کار خوب و با ارزشی که در این زمینه بعد از سال ها دولت انجام داد این بود که متقاعد شد برای چند استان در حال توسعه ردیف اعتباری ویژه اختصاص دهد که یکی از این استان ها خراسان جنوبی است طوری که ۱۰۰ میلیارد تومان از این بابت آن هم با تخصیص صد در صد علاوه بر بودجه سالانه برای این استان در نظر گرفته شد. به علاوه کمیسیون تلفیق هم تصمیم گرفته که این اعتبار را افزایش دهد.
«پرویزی» ابراز امیدواری کرد: این ردیف بودجه برای خراسان جنوبی تثبیت شود تا بتوان گامی در زمینه توسعه و آبادانی برداشت و اگر این ردیف بودجه ساری و جاری شود باقیات و صالحاتی است که از این دولت برای استان باقی می ماند.
پاسخ استاندار به گلایه مطرح شده درباره جانمایی استانداری و مسدود شدن برخی مسیرهای عمومی منتهی به آن هم این است که جانمایی استانداری در گذشته انجام شده و اکنون کاری هم از دست من ساخته نیست.
بعلاوه مسیرهای دسترسی به خیابان های اصلی هم در اضلاع جنوبی، شرقی و غربی آن حدود ۱۰۰ تا ۱۵۰ متر بیشتر نیست تا برای مردم مشکل ساز شود شاید مسئولان در گذشته بدسلیقگی کرده اند و ساختمان استانداری را در این نقطه بنا نهاده اند و اگر من بودم به طور حتم ساختمان را به حاشیه شهر می بردم زیرا سر و کار مردم به نسبت فرمانداری ها با استانداری خیلی کم است.
به گفته وی چرا باید اداراتی که ارباب رجوع کمی دارد در حاشیه شهر قرار نگیرد و برعکس دستگاه هایی که سر و کار مردم با آن زیاد است در مرکز شهر احداث نشود.
آیا استاندار قرار نیست همان طور که در طرح گردشگری شوکت آباد ورود کرده در طرح هایی مانند طرح جامع گردشگری بنده دره، تکمیل هتل هایی مانند هتل کویر و... هم ورود پیدا کند چون سال هاست در بوروکراسی اداری گیر کرده و به هیچ سرانجامی نمی رسد؟
«پرویزی» گفت: شناختی از سرمایه گذاران این حوزه هاندارایم و گویا داستان طولانی هم دارد که ابتدا باید هویت سرمایه گذار و میزان سرمایه ای که برای این موضوع دارد به اثبات برسد زیرا زمین های این طرح در نقطه با ارزشی قرار گرفته است.
علاوه بر این باید بررسی شود آیا طرح ها و پروژه هایی که در این زمینه مدنظر است جوابگوی ظرفیت های این استان است؟ به همین دلیل تصمیم بر این است کمیته ویژه ای مامور بررسی توان مالی لازم سرمایه گذار شود و پس از بررسی نتایج آن اعلام شود.

معامله گر با انصاف خور

فرخ نژاد– قفل و کلید، گیره، نمکدان، قابلمه، ظروف آبی، دمپایی، تخم مرغ، کره، پنیر و... هرچه بخواهی در مغازه اش پیدا می شود و به اصطلاح در آن می توان از شیر مرغ تا جان آدمیزاد یافت.
معامله اش بیشتر پایاپای است و علاوه بر اهالی خور مردمان روستاهای اطراف هم هرچیز نیاز داشته باشند از محل کسب او تامین می کنند.
«رضا خرمی» یکی از کسبه قدیمی روستای هدف گردشگری «خور» است که ۷۲ سال سن دارد و از ۲۰ سالگی شغلش مغازه داری است.
زادگاهش روستای «خرم» است که فاصله چندانی با «خور» ندارد اما به این علت که خور نزدیک جاده اصلی خوسف است به این روستا آمده تا کاسبی کند.
هرچند به دلیل قهر طبیعت و استمرار خشکسالی ها در حال حاضر چندان فروشی ندارد اما باز هم راضی به رضای خداست.
او می گوید: درآمد بی درآمد ، گاهی در روز حتی یک ریال هم دشت نمی کنم به عنوان مثال امروز از صبح تا ظهر که شما را دیدم پرنده هم در این مغازه پرنزده است.
دیگر دستش آمده مردم روستا چه نیاز دارند و برای همین هر وقت به خرید می رود هر آنچه روستاییان بخواهند را به قیمت کلی می خرد و به اهالی روستاها می فروشد. گاهی هم اهالی اگر کالای خاصی نیاز داشته باشند به او سفارش می دهند تا آن را از شهر بخرد.
او که حدود ۵ دهه از عمرش را به خرید و فروش گذرانده در گذشته گوسفند به کرمان و راور می برد و از آنجا خرما و هرآنچه نیازش بود می خرید.
کم کم کرک و پشم و... از روستاهای منطقه و کرمان خرید و بیشتر هم مبادله پایاپای انجام داد طوری که به عنوان معامله گر در روستاهای منطقه شناخته شد و اکنون هم همه «رضا خرمی» معامله گر را می شناسند و فرد سرشناسی در کار خود در منطقه به حساب می آید.
او می گوید: در حال حاضر وضع خیلی خراب است و به هیچ وجه معامله نمی شود طوری که به حد کسادی بازار این روزها در هیچ سالی ندیده ام.
به گفته وی قیمت اجناس هم با شهر تفاوت چندانی ندارد زیرا وقتی کلی خرید می کنم ارزان تر در می آید به عنوان مثال یک قفل را یکی از اهالی بیرجند به ۲۰ هزار تومان خریده و من هم به همین قیمت به آن ها می فروشم. به گفته وی شاید انصافی که در خرید و فروش داشته در این سال ها سبب شده در این شغل پایدار بماند و به خوبی از پس دخل و خرج زندگی با هشت اولاد برآید.

۱۶۴ مدرسه میزبان مسافران نوروزی

۱۶۴ مدرسه برای پذیرایی و اسکان میهمانان فرهنگی و غیر فرهنگی استان آماده شده است.
مدیر کل آموزش و پرورش استان به «خراسان جنوبی» گفت: برای تعطیلات نوروز ۹۶ مانند سال گذشته ۱۶۴ مدرسه برای پذیرایی و اسکان میهمانان فرهنگی و غیر فرهنگی استان آماده شده که این آمار نسبت به سال گذشته افزایشی ندارد.
به گفته «لامعی» در شهرستان ها هم در حال حاضر ۱۴ پایگاه اسکان نوروزی برای پذیرش مسافران آماده است. وی با اشاره به تجهیز هزار و ۱۴۸ کلاس درس در قالب ویژه، الف و ب گفت: سال گذشته ۲۶۰ میلیون تومان برای تجهیز پایگاه های ستاد اسکان آموزش و پرورش استان هزینه و بیش از ۱۷ هزار و ۴۰۰ خانوار فرهنگی و غیر فرهنگی در پایگاه های اسکان نوروزی آموزش و پرورش پذیرش شد.
به گفته وی ثبت نام اینترنتی برای اقامت در ستاد اسکان آموزش و پرورش استان تا ۲۲ اسفند ماه جاری ادامه دارد.